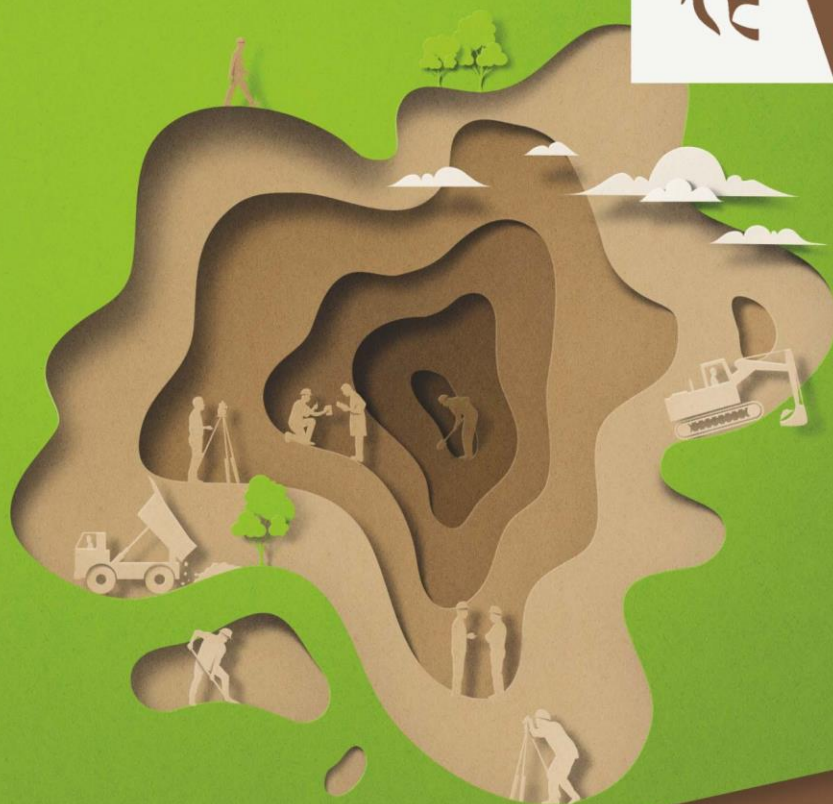

Vlaanderen
is bodembewust

RICHTLIJN SCHADEGEVALLEN EN EVALUATIERAPPORT

SAMEN MAKEN WE
MORGEN MOOIER

OVAM

WWW.OVAM.BE

////////////////////////////////////

RICHTLIJN SCHADEGEVALLEN EN EVALUATIERAPPORT

publicatiedatum / 31.08.2020

////////////////////////////////////

DOCUMENTBESCHRIJVING

1 <i>Titel van publicatie:</i>
Richtlijn schadegevallen en
evaluatierapport	2 <i>Verantwoordelijke Uitgever:</i>
OVAM
3 <i>Wettelijk Depot nummer:</i>
D/2020/5024/01	4 <i>Trefwoorden:</i>
Schadegeval
Bodemverontreiniging
Richtwaarden
Bevoegde overheid
Milieuschade
5 <i>Samenvatting:</i>
Het decreet bepaalt dat het uitvoeren van maatregelen ten gevolge van een schadegeval en het opmaken van het evaluatierapport gebeurt onder leiding van een erkend bodemsaneringsdeskundige. Deze richtlijn beschrijft de taken en de verplichtingen van de bodemsaneringsdeskundige betrokken bij de uitvoering van de maatregelen en de opmaak van het evaluatierapport.	
6 <i>Aantal bladzijden:</i> 37	7 <i>Aantal tabellen en figuren:</i> 4 / 1
8 <i>Datum publicatie:</i>
01.09.2020	9 <i>Prijs*:</i> /
10 <i>Begeleidingsgroep en/of auteur:</i>
Afdeling bodembeheer OVAM
Team Lokale en Bovenlokale Besturen	11 <i>Contactpersonen:</i>
Sofie De Wit
Kathleen Baets
12 <i>Andere titels over dit onderwerp:</i> /
xxxx	

U hebt het recht deze brochure te downloaden, te printen en digitaal te verspreiden. U hebt niet het recht deze aan te passen of voor commerciële doeleinden te gebruiken.

De meeste OVAM-publicaties kunt u raadplegen en/of downloaden op de OVAM-website:

<http://www.ovam.be>

* Prijswijzigingen voorbehouden.

INHOUD

1	Inleiding.....	5
2	Wat is een schadegeval?	6
2.1	De definitie van een schadegeval	6
2.2	Toepassingsvoorwaarden van de schadegevallenprocedure	7
2.3	Wie is de plichtige bij schadegevallen en wie moet de maatregelen uitvoeren?	8
3	Welke rol speelt een erkend bodemsaneringsdeskundige bij schadegevallen?	9
3.1	Algemene taakomschrijving van de bodemsaneringsdeskundige	9
3.1.1	Voor de start van de maatregelen	9
3.1.2	Tijdens de uitvoering van maatregelen	10
3.1.3	Na de uitvoering van de maatregelen	11
3.1.4	Taken en verantwoordelijkheden	11
4	Wat is een evaluatierapport?.....	14
4.1	Resultaten van de maatregelen	14
4.1.1	Toetsing aan de saneringsdoelstellingen	14
4.1.2	Restverontreiniging bij schadegevallen	15
4.2	Opbouw van het digitale evaluatierapport	16
4.2.1	Deel 1: de administratieve gegevens	16
4.2.2	Deel 2: niet-technische samenvatting	18
4.2.3	Deel 3: Het rapport	19
4.2.4	Deel 4: De administratieve bijlage	27
4.2.5	Deel 5: Kaartmateriaal	28
4.2.6	Deel 6: Andere bijlagen	29
5	rAPPORTAGE VAN HET EVALUATIERAPPORT	30
5.1	PDF-bestanden	31
5.2	Toekennen van labels aan het evaluatierapport	32
5.3	Aandachtspunten	34
5.3.1	Tabblad Verontreinigingen	34
5.3.2	Tabblad Sanering	35
5.3.3	Milieuschade	35
5.4	Beoordeling rapport	36
5.4.1	Geldigheid	36
5.4.2	Beoordelingstermijn	36
6	Contactgegevens.....	37

1 INLEIDING

Het decreet bepaalt dat het uitvoeren van maatregelen ten gevolge van een schadegeval en het opmaken van het evaluatierapport gebeurt onder leiding van een erkend bodemsaneringsdeskundige. Deze richtlijn beschrijft de taken en de verplichtingen van de bodemsaneringsdeskundige betrokken bij de uitvoering van de maatregelen en de opmaak van het evaluatierapport.

2 WAT IS EEN SCHADEGEVAL?

2.1 DE DEFINITIE VAN EEN SCHADEGEVAL

Het Bodemdecreet voorziet in een regeling die het mogelijk maakt om de behandeling van bodemverontreiniging ingevolge een **schadegeval** snel en efficiënt aan te pakken via een vereenvoudigde procedure.

Die vereenvoudigde procedure kan enkel toegepast worden als er sprake is van een schadegeval. Het is dan ook belangrijk te weten wat onder het begrip '**schadegeval**' wordt verstaan.

Het Bodemdecreet definieert 'schadegeval' als volgt:

“onvoorziene gebeurtenis die aanleiding geeft tot bodemverontreiniging”.

De volgende elementen zijn van belang in de definitie:

– **Gebeurtenis**

Een **gebeurtenis** verwijst naar een actief gegeven dat aanleiding geeft tot bodemverontreiniging. Voor de hand liggende gebeurtenissen zijn breuken in leidingen en stookolietanks, ongevallen,...

Een gebeurtenis is dus niet het ontdekken of vaststellen zelf van een stabiele verontreinigingstoestand. Een onbekende oude stortplaats die door graafwerken wordt blootgelegd is dan ook geen gebeurtenis en dus geen schadegeval. Wanneer men plots olievlekken in een kelder vaststelt, kan men veronderstellen dat een bodemverontreiniging dit veroorzaakte, en kan er sprake zijn van een gebeurtenis.

– **Onvoorzien**

Het feit dat zich voorgedaan heeft moet ook **onvoorzien** zijn. Het betreft dus een plotse of onverwachte gebeurtenis. Bijvoorbeeld een lek ontstaan in een leiding of een stookolietank ten gevolge van werken door een aannemer. Het zich verder verspreiden van de verontreiniging afkomstig van een bekende oude stortplaats kan niet als onvoorzien beschouwd worden.

– **Aanleiding gevend tot bodemverontreiniging**

Er moet een oorzakelijk verband zijn tussen de onvoorziene gebeurtenis en de bodemverontreiniging.

Het kan mogelijk zijn dat het schadegeval naderhand geen reële bodemverontreiniging heeft veroorzaakt.

Dit wordt later door een deskundige onderbouwd.

2.2 TOEPASSINGSVOORWAARDEN VAN DE SCHADEGEVALLENPROCEDURE

Is er sprake van een schadegeval in hogervermelde zin? Dan kan de vereenvoudigde procedure van het Bodemdecreet voor de behandeling van bodemverontreiniging ingevolge het schadegeval toegepast worden als voldaan is aan volgende toepassingsvoorwaarden:

De behandeling van bodemverontreiniging bij schadegevallen is in het Bodemdecreet vastgelegd en kan enkel toegepast worden op schadegevallen die:

- **gemeld worden bij de bevoegde overheid binnen een termijn van dertig dagen nadat ze zich hebben voorgedaan EN**
- **waarbij de effectieve behandeling van de bodemverontreiniging maximaal honderdtachtig dagen duurt.**

Verduidelijking omtrent 'effectieve' behandeling binnen de schadegevallenprocedure:

Alle elementen die in de behandeling van de bodemverontreiniging zitten moeten binnen de termijn van 180 dagen kunnen uitgevoerd worden. De algemene doelstelling hierbij is een sanering van de verontreiniging tot onder de richtwaarden.

Wat indien een 'effectieve' behandeling niet (meer) binnen de schadegevallenprocedure kan uitgevoerd worden?

In dit geval dient de deskundige zijn opdrachtgever en de bevoegde overheid hiervan onverwijld in te lichten. De schadegevallenprocedure kan dan niet verder gevolgd worden. De bepalingen conform artikel 9 van het Bodemdecreet worden van toepassing.

- Werden er door de bevoegde overheid reeds (vergunningsplichtige) maatregelen opgelegd ter behandeling van het schadegeval binnen de schadegevallenprocedure, dan kan zij op basis van deze informatie het besluit opheffen.
- De bodemverontreiniging dient verder onderzocht en gerapporteerd te worden in een beschrijvend bodemonderzoek conform de bepalingen van het Bodemdecreet.
- Zijn er nog mogelijke acute risico's ten gevolge de bodemverontreiniging dan kan de deskundige nagaan of er voorzorgsmaatregelen conform het Bodemdecreet noodzakelijk zijn. Indien zo kan een gemotiveerd standpunt ingediend worden bij de OVAM.
 - In het gemotiveerd standpunt wordt vermeld om welke risico's het gaat, op welke manier het acuut risico zal aangepakt worden en welke materialen hierbij ingezet moeten worden. Tevens dient aangetoond te worden dat het acuut risico middels het treffen van voorzorgsmaatregelen kan verwijderd worden (bv.: drijfslagrecuperatietest).
 - Voorzorgsmaatregelen conform het Bodemdecreet zijn in afwachting van de uitvoering van bodemsaneringswerken (ter uitvoering van een bodemsaneringsproject of beperkt bodemsaneringsproject) en dienen steeds uitgevoerd te worden onder leiding van een bodemdeskundige. De voorzorgsmaatregelen zijn er dus enkel op gericht om het acuut risico aan te pakken.

- Binnen een termijn van zestig dagen na ontvangst van het voorstel spreekt de OVAM zich uit over de voorgestelde voorzorgsmaatregelen.
- Indien de OVAM akkoord gaat met de uitvoering van de noodzakelijke voorzorgsmaatregelen, dan geldt haar beslissing als vergunning indien die maatregelen handelingen, inrichtingen of activiteiten omvatten die meldings- of vergunningsplichtig zijn krachtens titel V van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid of krachtens titel IV, hoofdstuk II, van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening, geldt het conformiteitsattest als meldingsakte of omgevingsvergunning.

2.3 WIE IS DE PLICHTIGE BIJ SCHADEGEVALLEN EN WIE MOET DE MAATREGELEN UITVOEREN?

De verplichting om onder leiding van een bodemsaneringsdeskundige de maatregelen tot behandeling van bodemverontreiniging bij schadegevallen onverwijld uit te voeren, rust op de volgende persoon:

- De exploitant, vermeld in titel V van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid, als op de grond waar de bodemverontreiniging tot stand is gekomen een inrichting of activiteit gevestigd is die vergunnings- of meldingsplichtig is krachtens titel V.
- Bij gebrek aan een exploitant: de gebruiker van de grond waar de bodemverontreiniging tot stand kwam.
- Bij gebrek aan een exploitant en gebruiker: de eigenaar van de grond waar de bodemverontreiniging tot stand kwam.

Ongeacht de verplichtingen binnen het Bodemdecreet, is de exploitant, respectievelijk de gebruiker of de eigenaar van een verontreinigde grond op basis van de algemene zorgvuldigheidsnorm (art. 1382 e.v. Burgerlijk Wetboek) ertoe gehouden om onmiddellijk de gepaste maatregelen te nemen, indien de verontreiniging een dreigend gevaar oplevert voor de gezondheid van de mens of het leefmilieu.

3 WELKE ROL SPEELT EEN ERKEND BODEMSANERINGSDESKUNDIGE BIJ SCHADEGEVALLEN?

In dit hoofdstuk wordt een algemeen overzicht gegeven van de taken die de bodemsaneringsdeskundige in het kader van de opgelegde maatregelen kan uitvoeren.

3.1 ALGEMENE TAAKOMSCHRIJVING VAN DE BODEMSANERINGSDESKUNDIGE

De deskundige dient zich een beeld te vormen over de verontreiniging die ontstond door het schadegeval. Er dient hierbij in eerste instantie een realistische inschatting gemaakt te worden of een 'effectieve' behandeling van de bodemverontreiniging binnen de honderdtachtig dagen kan uitgevoerd worden. Zie ook hoofdstuk 2.2 - Toepassingsvoorwaarden van de schadegevallenprocedure - voor meer duiding omtrent 'effectieve' behandeling.

Kan een 'effectieve' behandeling van de bodemverontreiniging uitgevoerd worden binnen de schadegevallenprocedure dient de bodemsaneringsdeskundige het verloop van de uit te voeren maatregelen in goede banen te leiden. Deze maatregelen verlopen meestal in drie fasen:

- de voorbereiding;
- de uitvoering;
- de oplevering.

3.1.1 Voor de start van de maatregelen

Voor de start van de uitvoering van de maatregelen zijn de belangrijkste taken van de bodemsaneringsdeskundige:

- De administratieve documenten voor de opvolging van de maatregelen voorbereiden.
- Nagaan wie de bevoegde overheid is betreffende het schadegeval.
- Wijzen op de meldingsplicht, binnen dertig kalenderdagen, van het schadegeval aan de bevoegde overheid indien men gebruik wil maken van de procedure voor schadegevallen.
- Nagaan of er reeds een dossier bij de OVAM gekend is en of er reeds een beschrijvend bodemonderzoek of bodemsanering wordt uitgevoerd of moet worden uitgevoerd¹.

¹ In dergelijke gevallen kan, in overleg met de OVAM, geoordeeld worden dat het schadegeval beter wordt aangepakt binnen de reeds uit te voeren onderzoeken of saneringen. Dit komt bijvoorbeeld voor indien een schadegeval zich voordeed 'bovenop' een reeds gekende verontreiniging waarvoor een saneringsplicht geldt. De OVAM raadt dan ook aan om hierover tijdig contact op te nemen.

- Nagaan of de bevoegde overheid het schadegeval aanvaard heeft binnen de schadegevallenprocedure en maatregelen heeft opgelegd ter behandeling van het schadegeval². De bevoegde overheid moet haar beslissing aan de saneringsplichtige overgemaakt hebben. Indien nodig wordt contact opgenomen met de bevoegde overheid.
- Nagaan welke maatregelen door de bevoegde overheid werden opgelegd en welke percelen eventueel door de bevoegde overheid reeds als mogelijk verspreidingsperceel werden vermeld. De deskundige dient hiermee rekening te houden tijdens de uitvoering van zijn onderzoek en de eventuele maatregelen binnen de schadegevallenprocedure.
- Een aangepast besluit opvragen aan de bevoegde overheid indien de opgelegde maatregelen niet overeenkomen met de effectief uit te voeren maatregelen. Het besluit van de bevoegde overheid geldt als meldingsakte of omgevingsvergunning. De deskundige dient zich er dan ook van te vergewissen dat meldings- of vergunningsplichtige activiteiten expliciet in het besluit van de bevoegde overheid werden opgenomen.
 - Bijvoorbeeld: lozen van grondwater bij grondwateronttrekkingen.

3.1.2 Tijdens de uitvoering van maatregelen

Tijdens de uitvoering van de maatregelen zijn de belangrijkste taken van de bodemsaneringsdeskundige:

- Het milieukundig toezicht op de uitvoering van de maatregelen, het milieukundig toezicht op het verloop en de resultaten van de uitgevoerde maatregelen.
- Controleren dat er geen milieuverontreiniging of niet voorziene hinder ontstaat door de uitvoering van de maatregelen.
- Tijdig signaleren dat er controle op de stabiliteit van de aangrenzende gebouwen en/of opstallen moeten worden uitgevoerd.
- De uitvoeringstermijn van 180 dagen respecteren, zoals gedefinieerd in het Bodemdecreet.
- De bevoegde overheid en de opdrachtgever onverwijld in kennis stellen indien de uitvoeringstermijn van 180 dagen niet (meer) gehaald kan worden. Mogelijk dient er overgegaan te worden tot een beschrijvend bodemonderzoek. De opmaak van een evaluatierapport is dan niet langer noodzakelijk.
- Wijzigingen voorstellen als tijdens de uitvoering van de maatregelen blijkt dat de vooropgestelde saneringsdoelstellingen enkel kunnen worden gerealiseerd mits wijziging van de uit te voeren maatregelen. Indien dit inhoudt dat het afgeleverde besluit van de bevoegde overheid waarin maatregelen werden opgelegd niet meer overeenkomt met de effectief uit te voeren maatregelen, dient aan de bevoegde overheid onverwijld een nieuw aangepast besluit opgevraagd te worden.
- Alle betrokken eigenaars zowel van het bronperceel als de eventuele verspreidingspercelen informeren omtrent de vaststellingen en maatregelen die op hun terrein moeten uitgevoerd worden ter behandeling van de bodemverontreiniging binnen de schadegevallenprocedure.

² De bevoegde overheid levert binnen de termijn van dertig kalenderdagen (na melding of vaststelling) een beslissing. Als die maatregelen handelingen, inrichtingen of activiteiten omvatten die meldings- of vergunningsplichtig zijn krachtens titel V van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid of krachtens titel IV, hoofdstuk II, van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening, geldt de beslissing als meldingsakte of omgevingsvergunning.

- Bij de uitvoering van graafwerken:
 - Registreren van de hoeveelheid verwijderde bodem die werd afgevoerd.
 - Controleren dat de verwijderde bodem naar een daartoe vergunde inrichting wordt gebracht.
 - De ontgravingsgrenzen bepalen.
 - Bij afvoer van verontreinigde materialen (bodem, afval, water, puur product) van het te saneren terrein naar een vergunde inrichting, de ontvangst- en verwerkingscertificaten en aanvaardingsbewijzen controleren. Enkel de afvoerbewijzen moeten als bijlage opgenomen worden in het evaluatierapport.
 - De standaardprocedure “Bodemsaneringswerken, eindevaluatieonderzoek en nazorg” is van toepassing. De filosofie van het Achilles zorgsysteem wordt toegepast maar een certificaat is niet nodig.
 - Het ontgravingsvak wordt opgevuld volgens de grondverzetsregeling.

3.1.3 Na de uitvoering van de maatregelen

Na de uitvoering van de maatregelen zijn de belangrijkste taken van de bodemsaneringsdeskundige:

- De uitvoering van controlestaalnames van het vaste deel van de aarde en het grondwater. Indien controle van het grondwater niet noodzakelijk wordt geacht wordt dit duidelijk gemotiveerd in het rapport. In zijn motivatie houdt de bodemsaneringsdeskundige rekening met onder meer de oorzaak en omvang van het schadegeval, de grondwaterdiepte, aanwezige grondwaterwinningen in de omgeving enz.
- Indien nodig bijkomende maatregelen begeleiden binnen de schadegevallenprocedure, rekening houdende met de vooropgestelde termijn van 180 dagen.
- De uitgevoerde maatregelen en het eindresultaat in een evaluatierapport beschrijven en toetsen aan de saneringsdoelstellingen.

3.1.4 Taken en verantwoordelijkheden

Het is de taak en verantwoordelijkheid van de bodemsaneringsdeskundige om tijdens de uitvoering van het bodemonderzoek en bij de opmaak van het verslag ervan de bepalingen van het Bodemdecreet, het VLAREBO, het VLAREL, het CMA (Compendium voor Monsterneming en Analyse), de richtlijn Schadegevallen en Evaluatierapport en de verschillende codes van goede praktijk te volgen. De bodemsaneringsdeskundige is verantwoordelijk voor de taken in eigen beheer en voor de uitbestede taken.

Deze richtlijn doet geen afbreuk aan de verplichtingen die de bodemsaneringsdeskundige heeft op basis van andere wettelijke regelingen.

3.1.4.1 Uitvoeren van boringen en plaatsen van peilbuizen

Het veldwerk dat wordt uitgevoerd in het kader van de maatregelen voor het schadegeval gebeurt onder leiding van een bodemsaneringsdeskundige. Het CMA is van toepassing voor de uitvoering van de veldwerkzaamheden en de analyses.

Er wordt een boorverslag opgesteld. Als boringen werden gestaakt, wordt in het boorverslag aangegeven waarom ze werden gestaakt. Tevens wordt aangegeven of er een vervangende boring werd geplaatst.

3.1.4.2 Opmetingen

De locatie van de boringen en de peilbuizen wordt opgemeten ten opzichte van een vast referentiepunt. De opmeting gebeurt in twee richtingen, loodrecht op elkaar. De metingen worden uitgevoerd tot minstens op decimeter-niveau. Daarnaast worden de X-Y-coördinaten van de boringen en de peilbuizen bepaald volgens het Lambert72-coördinatiestelsel, met een maximale afwijking van één meter, en de Z-coördinaat.

3.1.4.3 Staalname en monsterconservering

De staalname in het kader van het Bodemdecreet en het VLAREBO moet worden uitgevoerd volgens de methodes vastgesteld in het CMA of, bij afwezigheid van methodes hierover in het CMA, volgens de regels van het goed vakmanschap.

3.1.4.4 Analyses

De bodemsaneringsdeskundige selecteert de stalen voor analyse en bepaalt op welke parameters de stalen moeten worden geanalyseerd.

De analyses van de monsters genomen in het kader van het Bodemdecreet moeten gebeuren door een erkend labo volgens de voorschriften van het CMA. Daarnaast moet het laboratorium eveneens over de relevante erkenning beschikken zoals vermeld in het VLAREL.

3.1.4.5 Lozingsnormen

Wat betreft de lozingsnormen bij een grondwatersanering wordt verwezen naar de standaardprocedure voor beperkt bodemsaneringsproject.

Overenigbaarheid (artikel 53/5, §1 van het VLAREL)

De bodemsaneringsdeskundige zal in de eerste plaats zelf onderbouwd moeten oordelen of hij in staat is om een concrete opdracht kwalitatief, objectief en onafhankelijk uit te voeren. Deze beoordeling gebeurt volgens de werkwijze in deze richtlijn. Het is belangrijk dat elk personeelslid dat betrokken is bij het ter beschikking stellen van de dienstverlening, of de deskundige zelf als het gaat over een natuurlijke persoon, op de hoogte is van de randvoorwaarden voor de objectieve en onafhankelijke uitvoering.

In de volgende gevallen bestaat een vermoeden van onverenigbaarheid voor de bodemsaneringsdeskundige:

- De opdrachtgever of de uitvoerder van de bodemsaneringswerken, of een persoon die een bestuursfunctie uitoefent bij de opdrachtgever of de uitvoerder van de bodemsaneringswerken, is de bodemsaneringsdeskundige zelf of een directielid, bestuurder of zaakvoerder van de bodemsaneringsdeskundige.
- De opdrachtgever of de uitvoerder van de bodemsaneringswerken of een persoon die een bestuursfunctie uitoefent bij de opdrachtgever of de uitvoerder van de bodemsaneringswerken, is een bloedverwant of aanverwant van de bodemsaneringsdeskundige of een directielid, bestuurder of zaakvoerder van de bodemsaneringsdeskundige, in de rechte lijn tot en met de tweede graad en in de zijlijn tot en met de derde graad.

- De opdrachtgever of de uitvoerder van de bodemsaneringswerken is een aandeelhouder of behoort tot een groep van aandeelhouders van de bodemsaneringsdeskundige die (gezamenlijk) rechtstreeks een participatie aanhoudt/aanhouden van meer dan 5% van de stemgerechtigde aandelen van de bodemsaneringsdeskundige.
- De gerealiseerde totale omzet voor de opdrachtgever of hiermee verbonden vennootschappen bedraagt op jaarbasis meer dan 50% van de omzet van de bodemsaneringsdeskundige.
- De opdrachtgever of de uitvoerder van de bodemsaneringswerken is voor meer dan 35 % van de totale schulden van de bodemsaneringsdeskundige een rechtstreekse of onrechtstreekse schuldeiser van de bodemsaneringsdeskundige.

Deze lijst is niet limitatief en doet dus geen afbreuk aan de beoogde responsabilisering van de bodemsaneringsdeskundige tot objectieve en onafhankelijke uitvoering. De bodemsaneringsdeskundige moet in elk specifiek geval nagaan of hij zich in een toestand van onverenigbaarheid bevindt. Als de bodemsaneringsdeskundige zich niet in een situatie uit de lijst bevindt dan betekent dat niet dat er zich geen concreet geval van onverenigbaarheid kan voordoen.

Beheersmaatregelen (artikel 53/5, §2 van het VLAREL)

Als de bodemsaneringsdeskundige in een concreet geval oordeelt dat hij zich in een situatie van onverenigbaarheid bevindt, dan kan hij de opdracht alleen uitvoeren als hij proactief beheersmaatregelen neemt. Deze beheersmaatregelen waarborgen een onafhankelijke en objectieve uitvoering van de opdracht.

Welke beheersmaatregelen?

Bij onverenigbaarheid gebeurt er een controle door een andere bodemsaneringsdeskundige. Als er sprake is van onverenigbaarheid omwille van bloed- of aanverwantschap dan zorgt de bodemsaneringsdeskundige voor interne functiescheiding.

Procedure

De bodemsaneringsdeskundige is verplicht om de beheersmaatregel te beschrijven in het rapport. Ook het verslag van de controle door een andere bodemsaneringsdeskundige wordt opgenomen. Het rapport moet dus een toelichting en beoordeling van de uitgevoerde beheersmaatregel bevatten.

4 WAT IS EEN EVALUATIERAPPORT?

Het evaluatierapport bevat een beschrijving van de uitgevoerde maatregelen en de resultaten waartoe de maatregelen hebben geleid.

Het evaluatierapport wordt opgesteld na de uitgevoerde maatregelen onder leiding van een bodemsaneringsdeskundige.

De maatregelen worden als beëindigd beschouwd als:

- De saneringsdoelstellingen werden gerealiseerd: verwijdering van de verontreiniging zonder restverontreiniging of
- Er aangetoond werd dat een 'effectieve behandeling' werd uitgevoerd maar de controlestalen aantonen dat er alsnog een restverontreiniging is achtergebleven waarvan er geen risico uitgaat en die BATNEEC-gewijs niet (meer) kan verwijderd worden.

4.1 RESULTATEN VAN DE MAATREGELN

4.1.1 Toetsing aan de saneringsdoelstellingen

Het evaluatierapport bevat de resultaten van de maatregelen voor het vaste deel van de aarde en het grondwater. Voor elke parameter waarvoor maatregelen noodzakelijk waren, moet de gerealiseerde waarde worden getoetst aan de vooropgestelde **saneringsdoelstelling**.

De algemene doelstelling van de maatregelen binnen de schadegevallenprocedure is een sanering tot beneden de richtwaarde van het betreffende bestemmingstype (terugsaneerwaarde bij schadegevallen).

Krijgt de grond, in het kader van een voorlopig vastgesteld ontwerp van plan van aanleg of uitvoeringsplan, een toekomstige bestemming waarvoor strengere bodemsaneringsnormen gelden? Dan moet de bodemsaneringsdeskundige de gerealiseerde terugsaneerwaarde ook toetsen aan het toekomstige bestemmingstype.

De toetsing gebeurt aan de hand van controlestaalnames, na uitvoering van de maatregelen.

Nadat een 'effectieve' behandeling van de bodemverontreiniging werd uitgevoerd dient de deskundige te bevestigen of de saneringsdoelstellingen behaald werden aan de hand van controlestalen. De controlestalen worden genomen volgens de richtlijnen uit de standaardprocedure "Bodemsaneringswerken, eindevaluatieonderzoek en nazorg".

4.1.2 Restverontreiniging bij schadegevallen

Alle elementen die in de behandeling van de bodemverontreiniging zitten moeten binnen de termijn van 180 dagen zijn uitgevoerd. De algemene doelstelling hierbij is een sanering van de verontreiniging tot onder de richtwaarden van het betreffende bestemmingstype.

Ondanks dat de 'effectieve' behandeling van de bodemverontreiniging werd uitgevoerd kan het zijn dat de controlestalen aantonen dat er nog een **rest**verontreiniging is achtergebleven met overschrijding van de richtwaarde die niet meer conform het BATNEEC-principe kan verwijderd worden:

- **restverontreiniging: < of = richtwaarde:** saneringsdoelstelling behaald, er zijn geen bijkomende maatregelen noodzakelijk.
- **restverontreiniging: > richtwaarde maar < of = 80% van de bodemsaneringsnorm:** voer bijkomende maatregelen uit tenzij gemotiveerd kan worden dat dit niet mogelijk is volgens het BATNEEC-principe.
- **restverontreiniging: > 80% van de bodemsaneringsnorm:** voer bijkomende maatregelen uit tenzij gemotiveerd kan worden dat er geen risico uitgaat van deze **rest**verontreiniging **EN** dat deze restverontreiniging niet meer volgens het BATNEEC- principe kan worden verwijderd. Bij het bepalen of de restverontreiniging een risico vormt evalueert de bodemsaneringsdeskundige de volgende aspecten:
 - humane blootstelling;
 - ecologische blootstelling;
 - verspreiding;
 - beleidsmatige bijstellingen.

Indien nodig wijst de bodemsaneringsdeskundige de betrokkenen er op dat voor de achtergebleven restverontreiniging de regels van grondverzet van toepassing worden indien er grond wordt ontgraven, afgevoerd of aangevuld.

Bij restverontreiniging kan het louter verstrijken van de termijn van 180 dagen niet aangewend worden als motivatie om maatregelen niet (verder) uit te voeren of (rest)verontreiniging niet verder aan te pakken. Indien dit toch het geval is, kan de OVAM verwijzen naar het Bodemdecreet artikel 9 §2 dat bepaalt dat er een beschrijvend bodemonderzoek uitgevoerd moet worden indien er duidelijke aanwijzingen zijn dat de bodemverontreiniging de bodemsaneringsnorm overschrijdt of dreigt te overschrijden.

De OVAM behoudt steeds het recht om een Evaluatierapport af te keuren indien zij van oordeel is dat er geen 'effectieve' behandeling van de bodemverontreiniging werd uitgevoerd, er verdere maatregelen mogelijk zijn of de (rest)verontreiniging een risico inhoudt.

Indien er wordt overgegaan tot een beschrijvend bodemonderzoek, kan er afgezien worden van de opmaak van een evaluatierapport. De erkend bodemsaneringsdeskundige dient dit voorafgaandelijk aan te kaarten met de bevoegde overheid en de OVAM.

4.2 OPBOUW VAN HET DIGITALE EVALUATIERAPPORT

Na de uitvoering van de maatregelen moet de bodemsaneringsdeskundige een evaluatierapport opstellen. Het evaluatierapport bevat een beschrijving van de uitgevoerde maatregelen en de resultaten waartoe de bodemsanering heeft geleid. De bodemsaneringsdeskundige moet in het evaluatierapport aantonen dat een stabiele eindtoestand werd bereikt.

Het evaluatierapport volgt deze opbouw:

- deel 1: een PDF-bestand met de administratieve gegevens;
- deel 2: een PDF-bestand met de niet-technische samenvatting;
- deel 3: een PDF-bestand met het rapport met daarin volgende delen:
 - hoofdstuk 1: inleiding
 - hoofdstuk 2: beschrijving van de uitgevoerde maatregelen
 - hoofdstuk 3: resultaten terrein- en laboratoriumonderzoek
 - hoofdstuk 4: evaluatie resultaten
 - hoofdstuk 5: besluit
 - hoofdstuk 6: ondertekening
- deel 4: een PDF-bestand met de administratieve bijlage;
- deel 5: een PDF-bestand met het kaartmateriaal;
- deel 6: een PDF-bestand met andere bijlagen.

Bij de rapportering is het van belang dat alle afwijkingen op de richtlijn duidelijk in de tekst tot uitdrukking komen.

4.2.1 Deel 1: de administratieve gegevens

Deze gegevens worden als PDF-bestand administratieve gegevens aangeleverd. Dit bestand bevat de persoonsgebonden informatie van het evaluatierapport en bestaat uit twee delen:

- de gegevens van de opdracht;
- de gegevens van de betrokken percelen.

4.2.1.1 Bescherming van persoonsgebonden informatie

Het rapport mag voor natuurlijke personen alleen persoonsgebonden informatie bevatten in het deel met de administratieve gegevens. Dit is immers het enige deel van het rapport dat niet vrij raadpleegbaar zal zijn.

In het administratieve deel van het rapport geeft u een unieke “lettercode” aan de betrokken personen. In de rest van het rapport verwijst u naar deze lettercode. Zo blijft de persoonsgebonden informatie beschermd.

4.2.1.2 De administratieve gegevens van de opdracht

De administratieve gegevens van de opdracht worden gerapporteerd volgens de onderstaande tabel:

Titel			
Referentie rapport			
Rapportdatum			
Onderzoekslocatie			
Dossiernummer OVAM			
Straat + huisnummer of omschrijving			
Postcode			
Fusiegemeente			
Deelgemeente			
Oorzaak schadegeval:	☐ Lek in (leiding van) stookolietank, specifiek voor verwarming van gebouw ☐ Lek in (leiding van) tank, andere dan hierboven vermeld ☐ Overvulling ☐ Ongeval ☐ Andere:		
Naam opdrachtgever			
Adres			
Telefoon			
E-mail			
Hoedanigheid	☐ Eigenaar	☐ Gebruiker	☐ Exploitant
	☐ Optredend i.o.v.	☐ Eigenaar	☐ Gebruiker ☐ Exploitant
	☐ Andere:		
Naam contactpersoon			
Telefoon			
E-mail			
Naam contactpersoon ter plaatse			
Telefoon			
E-mail			
Naam bodemsaneringsdeskundige			
Telefoon			
E-mail			
Label (s)	☐ Asbest ☐ Universiteit ☐ Brownfield ☐ Gasfabriek ☐ Particulier ☐ School ☐ Stortplaats ☐ Tankstation ☐ Waterbodem ☐ Waterwingebied	☐ Land- en tuinbouw ☐ Droogkuis/ Wasserij ☐ Garage en carrosserie ☐ Druggerelateerd ☐ Gedwongen mede-eigendom ☐ In eigendom van lokale besturen ☐ In eigendom van de Vlaamse overheid ☐ Richtlijn industriële emissies ☐ Stookolietank voor verwarming ☐ Transport – goederen en personen ☐ Niet van toepassing	
Schadegeval ontstaan op een	☐ Particulier terrein ☐ Terrein in eigendom/beheer gemeente, autonoom gemeentebedrijf, intergemeentelijk samenwerkingsverband ☐ Grond waarop een inrichting of activiteit is gevestigd die krachtens titel V van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid ingedeeld wordt in 1 ^e klasse ☐ Grond waarop actueel een beschrijvend bodemonderzoek of bodemsanering wordt uitgevoerd ☐ Terrein in eigendom van de Vlaamse Overheid ☐ Ander terrein:		
Milieuschade¹	☐ Ja	☐ Nee	

Tabel 1: Administratieve gegevens van de opdracht

¹ Milieuschade is schade zoals vermeld in artikel 15.1.1, 1° van titel XV van het Decreet algemene bepalingen milieubeleid (DABM) van 5 april 1995, zijnde schade die:

1. veroorzaakt is door een emissie, een gebeurtenis of een incident die/dat heeft plaatsgevonden na 30 april 2007;
2. door een inrichting of installatie die vermeld wordt in bijlage IV van het DABM;
3. en die de bodemsaneringsnorm overschrijdt.

4.2.1.3 Titel van het rapport

Omdat de titel van het rapport wordt opgenomen in het bodemattest, is enige uniformiteit aangewezen. Dit verschaft derden, zoals notarissen, meer duidelijkheid.

De titel van het rapport is daarom altijd als volgt opgebouwd: 'Evaluatierapport schadegeval: karakteristieke naam: *(naam saneringsplichtige of opdrachtgever indien andere dan saneringsplichtige)*, straat en nummer, gemeente van de onderzoekslocatie'. Dit is de **standaardtitel**.

4.2.1.4 De administratieve gegevens van de percelen

- De administratieve gegevens van de percelen worden gerapporteerd volgens de tabel 'identificatie van de betrokken gronden' die vermeld staat in de standaardprocedure beschrijvend bodemonderzoek.
- Gronden die niet beschikken over een kadastraal perceelnummer worden opgenomen in onderstaande tabel zonder perceelnummer. De afdeling en sectie zijn wel verplicht te vermelden. De naam van de grond (bijvoorbeeld Stationsstraat of kanaal Leuven- Mechelen) wordt duidelijk vermeld. Ook voor deze gronden moeten de eigenaar(s), gebruiker(s) en exploitant(en) worden weergegeven.
- Geef voor een grond zonder kadastraal perceelnummer correct aan of het grondtype een openbaar domein-weg, openbaar domein-waterweg of openbaar domein-spoorweg betreft.
- Om te weten of voor het betreffende perceel reeds een dossier bij de OVAM gekend is, kan u het geoloket van de OVAM raadplegen via <http://services.ovam.be/geoloket/>. Hierin kan u ook raadplegen of er reeds een melding of vaststelling van het schadegeval bij de OVAM werd gemeld. Bij het aanleveren van een evaluatierapport kan vervolgens een correcte koppeling worden gemaakt met het gekende dossier en de eventuele reeds aan de OVAM gemelde vaststelling of melding.
- Als het een appartement betreft moeten de **gegevens van de syndicus vermeld worden**. **Indien geen syndicus aanwezig is dan dienen** de gegevens van de verschillende eigenaars en gebruikers opgenomen te worden.

Alle gegevens moeten correct en actueel zijn. Het behoort tot de taak van de bodemsaneringsdeskundige om de echtheid, juistheid en volledigheid van de verkregen gegevens te controleren.

4.2.2 **Deel 2: niet-technische samenvatting**

Deze samenvatting wordt als PDF-bestand niet technische samenvatting aangeleverd.

De niet-technische samenvatting moet toelaten om mensen die niet vertrouwd zijn met de bodemmaterie een duidelijk beeld te geven van de verontreinigingssituatie en de impact ervan.

Het gebruik van technische termen moet dan ook zoveel mogelijk worden vermeden. Gebruikte afkortingen moeten in de niet-technische samenvatting worden verklaard.

De volgende gegevens worden als relevant beschouwd voor een niet-technische samenvatting:

- een bondige beschrijving van de uitgevoerde maatregelen ter behandeling van de mogelijke bodemverontreiniging;
- een bondige beschrijving van de resultaten na de uitgevoerde maatregelen;
- een omschrijving van de eventuele restverontreiniging met conclusies;
- in voorkomend geval verwijzing naar de regelgeving voor grondverzet.

Deze informatie wordt doorgegeven **per kadastraal perceel** voor zowel de bron- als de verspreidingspercelen. Percelen met dezelfde uitspraak mogen samengenomen worden.

4.2.3 Deel 3: Het rapport

4.2.3.1 Hoofdstuk 1: Inleiding

De bodemsaneringsdeskundige neemt een bondige inleiding op in het evaluatierapport. Hierin wordt minstens volgende vermeld:

- de aanleiding (bron of oorzaak) van het schadegeval;
- de locatie van het schadegeval op het terrein (bijvoorbeeld: ter hoogte van de oprit, in de gracht op het perceel, achtertuin,...);
- de datum waarop het schadegeval vastgesteld werd;
- de datum waarop het schadegeval gemeld werd aan de bevoegde overheid;
- de datum waarop de bevoegde overheid haar beslissing heeft meegedeeld aan de saneringsplichtige(n);
- het type terrein waarop het schadegeval ontstaan is (bijvoorbeeld particulier terrein, bedrijfsterrein (klasse 1-inrichting), openbaar domein,...);
- indien de bron van verontreiniging een stookolietank is (tank of leidingen) wordt aangegeven of de stookolietank gebruikt wordt/werd voor de verwarming van een gebouw;
- indien relevant een opsomming van de maatregelen die werden uitgevoerd in het kader van de zorgvuldigheidsplicht.

De bodemsaneringsdeskundige geeft aan of er grondwaterwinningen aanwezig zijn op de onderzoekslocatie en die gelegen zijn binnen een straal van 500 m van de terreingrens en lijst deze op.

4.2.3.2 Hoofdstuk 2: Beschrijving van de uitgevoerde maatregelen

In het evaluatierapport geeft de bodemsaneringsdeskundige een **volledige en gedetailleerde** beschrijving van de uitgevoerde maatregelen binnen de schadegevallenprocedure. Daarnaast vermeldt hij de maatregelen die werden genomen in het kader van de zorgvuldigheidsplicht, indien van toepassing. Bijkomend beschrijft hij de eventuele verwerkingsmethoden en de bestemming van de diverse materialen en stoffen alsook de verontreinigingssituatie na de ondernomen maatregelen.

Op basis van visuele vaststellingen kan reeds een (oppervlakkige) ontgraving zijn uitgevoerd, nog vóór boringen/analyses werden uitgevoerd.

De OVAM beschouwt dit als maatregelen die getroffen werden om de mogelijke bodemverontreiniging ten gevolge het schadegeval aan te pakken. De (oppervlakkige) ontgraving kan er mogelijks voor gezorgd hebben dat de doelstellingen conform de schadeprocedure, namelijk sanering tot onder de richtwaarden, behaald werden en geen verdere maatregelen meer noodzakelijk zijn binnen de schadeprocedure. De deskundige dient in het rapport dan ook een uitspraak te doen over mogelijke restverontreiniging (concentraties boven de richtwaarde) na deze maatregelen waarvoor dan desgevallend nog bijkomende maatregelen dienen getroffen te worden binnen de schadeprocedure.

4.2.3.3 Hoofdstuk 3: Resultaten terrein- en laboratoriumanalyses

In dit deel worden de analyseresultaten gerapporteerd en getoetst aan de vooropgestelde saneringsdoelstellingen.

Analyseresultaten

Het evaluatierapport bevat een verslag van de uitgevoerde metingen en analyseresultaten.

Het bevat minstens de belangrijkste analyseresultaten die werden bekomen na de uitvoering van de **maatregelen**. Werd voorafgaand een verkennend onderzoek uitgevoerd? Dan worden deze resultaten ook opgenomen. Dit stelt de bodemsaneringsdeskundige en de OVAM in staat om de verontreinigingssituatie, (voor en) na de uitvoering van de maatregelen, in te schatten en na te gaan of verder onderzoek noodzakelijk is.

De analyseresultaten worden getoetst aan de richtwaarden, streefwaarden en aan de bodemsaneringsnormen opgenomen in het VLAREBO. Deze normen worden herrekend naar het werkelijke gehalte klei en organisch materiaal.

De grond kan in het kader van een voorlopig vastgesteld ontwerp van plan van aanleg of uitvoeringsplan een andere bestemming krijgen. Indien voor het toekomstige bestemmingstype strengere bodemsaneringsnormen gelden, worden de analyseresultaten getoetst aan deze bodemsaneringsnormen.

Indien staalnames worden uitgevoerd van een waterbodem dient in het rapport duidelijk het type 'waterbodemstaal' vermeld te worden. Betreft het een verharde waterloop en kunnen daardoor geen waterbodemstalen genomen worden, dan dient de bodemsaneringsdeskundige dit duidelijk te vermelden in het rapport.

De grondwaterstand wordt altijd duidelijk in het rapport vermeld. Indien de bodemsaneringsdeskundige van oordeel is dat grondwaterstaalname niet noodzakelijk is dient dit duidelijk gemotiveerd te worden in het rapport. In zijn motivatie houdt de bodemsaneringsdeskundige rekening met onder meer de oorzaak en omvang van het schadegeval, de grondwaterdiepte, aanwezige grondwaterwinningen in de omgeving enz.

Niet genormeerde parameters

Voor niet genormeerde parameters wordt doorverwezen naar de standaardprocedure voor beschrijvend bodemonderzoek.

Van nature verhoogde concentraties

Voor van nature verhoogde concentraties wordt verwezen naar de standaardprocedure voor oriënterend bodemonderzoek.

Tabel analyseresultaten

De bodemsaneringsdeskundige vat alle resultaten van het laboratoriumonderzoek samen in toetsingstabellen zoals vermeld in de standaardprocedure voor beschrijvend bodemonderzoek.

De tabel dient opgenomen te worden in de PDF-rapport.

4.2.3.4 Hoofdstuk 4: Evaluatie resultaten

De saneringsdoelstellingen bij schadegevallen zijn gericht op het behalen van waarden beneden de richtwaarden.

In dit hoofdstuk moet de bodemsaneringsdeskundige de bekomen resultaten beoordelen:

- verdere maatregelen nodig;
- geen verdere maatregelen nodig;
- geen beschrijvend bodemonderzoek nodig;
- beschrijvend bodemonderzoek nodig.

Nadat alle mogelijke maatregelen werden uitgevoerd om een 'effectieve' behandeling van de bodemverontreiniging binnen de 180 dagen te realiseren, vermeldt de deskundige in het rapport of:

- de richtwaarde niet meer overschreden wordt;
- er nog een restverontreiniging is achtergebleven waarbij de richtwaarde nog overschreden wordt, maar niet 80% van de bodemsaneringsnorm voor het bestemmingstype;
- er nog een restverontreiniging is achtergebleven waarbij 80% van de bodemsaneringsnorm voor het bestemmingstype nog overschreden wordt.

De deskundige vermeldt of er **voldoende gegevens** aanwezig zijn om over de nieuwe bodemverontreiniging een eenduidige uitspraak te doen in het kader van het Bodemdecreet. De deskundige vermeldt of er hiaten zijn in het onderzoek en of die aanleiding kunnen geven tot een ander besluit. De deskundige vermeldt tevens of er problemen zijn opgetreden tijdens het uitvoeren van de boringen en er hierdoor boringen zijn verplaatst.

De deskundige vermeldt of er noodzaak is tot het nemen van voorzorgs- of veiligheidsmaatregelen.

In bepaalde situaties kan het zijn dat door, of in opdracht van, de bevoegde overheid vooraf vaststellingen werden uitgevoerd van het schadegeval. Dit onder meer om na te gaan of er effectieve aanwijzingen zijn van (mogelijke) bodemverontreiniging die verder dient opgevolgd te worden binnen de schadeprocedure van het Bodemdecreet. Hierbij kunnen door de bevoegde overheid op basis van eerste (visuele) vaststellingen percelen aangeduid worden als mogelijk verspreidingsperceel.

Het is aan de bodemsaneringsdeskundige om na te gaan:

- of er vooraf door, of in opdracht van, de bevoegde overheid vaststellingen werden uitgevoerd;
- welke maatregelen werden opgelegd in het kader van de schadeprocedure door de bevoegde overheid;
- welke percelen hierbij eventueel reeds als mogelijke verontreinigde verspreidingsperce(e)l(en) door de bevoegde overheid werden vermeld.

De deskundige dient hiermee rekening te houden tijdens de uitvoering van zijn onderzoek en de uitvoering van de eventuele maatregelen binnen de schadeprocedure.

De percelen die oorspronkelijk door de bevoegde overheid als mogelijk verspreidingsperceel werden vermeld worden ook besproken onder dit hoofdstuk. Indien de bevoegde overheid percelen foutief vermeld heeft als mogelijk verspreidingsperceel wordt dit door de bodemsaneringsdeskundige bevestigd aan de hand van zijn bevindingen, vaststellingen en, indien nodig aan de hand van boringen en staalnames.

Risico-evaluatie

De bodemsaneringsdeskundige beschrijft de uitgevoerde risico-evaluatie voldoende gedetailleerd. Volgende vier blokken worden besproken:

- humane blootstelling;
- ecologische blootstelling;
- verspreiding;
- beleidsmatige bijstellingen.

Finaal moet de risico-evaluatie een uitspraak doen over het volledig risico.

Voor de beleidsmatige bijstelling wordt verwezen naar de standaardprocedure voor beschrijvend bodemonderzoek.

Verdere aanpak restverontreiniging

De best beschikbare technische oplossingen zijn diegene die met succes in de praktijk zijn toegepast en waarvan de kostprijs niet onredelijk is in verhouding tot het te bereiken resultaat op het vlak van bescherming van de mens en het milieu, dit onafhankelijk van de financiële draagkracht van diegene op wie de saneringsverplichting rust.

Onder kostprijs voor de verontreinigde grond verstaan we alle gerelateerde kosten: kostprijs ontgraving, kostprijs verwerking, kostprijs aanvulgrond, kostprijs verdichting, kostprijs milieukundige begeleiding, ...

De bijkomende kosten mogen niet hoger zijn dan de kostprijs voor het verwijderen van de verontreinigde grond. Onder bijkomende kosten wordt verstaan: kosten voor omleggen nutsleidingen, kosten voor afbraak en verwerking verharding, kosten voor herstel, ...

De OVAM is evenwel van oordeel dat bij het berekenen van de kostprijs:

- het opnieuw inschakelen van een kraan of afvoer van grond bij restverontreiniging door het te snel dichtn van het ontgravingsvlak;
- de mogelijke kost van de opmaak van beschrijvend bodemonderzoek; niet meegerekend kan worden.

Er dient tijdens de eerste interventie reeds gestreefd te worden naar de terugsaneerwaarde.

- het inzetten van zwaar materiaal ten behoeve van stabiliteit;
- het plaatsen van beschoeiing of de afbraak van opstallen; kan wel meegerekend worden.

Evaluatie van de verzamelde gegevens aangaande het schadegeval per kadastraal perceel

De aanwezige verontreiniging veroorzaakt door het schadegeval moet worden gerelateerd aan een kadastraal perceel.

De kadastrale gegevens worden, samen met een bondige samenvatting van de verontreinigingstoestand ingevolge het schadegeval, samengevat in een tabel. Andere reeds aan de OVAM gerapporteerde verontreinigingen voor het betreffende perceel (en die bijgevolg niet gerelateerd zijn aan het betreffende schadegeval) dienen NIET in de tabel vermeld te worden.

Opmerking: de bevoegde overheid ontvangt in bepaalde situaties meldingen van schadegevallen waarbij naast een bronperceel één of meerdere mogelijke verspreidingspercelen worden aangeduid. Of de bevoegde overheid stelt zelf vast dat bepaalde percelen als mogelijk verspreidingsperceel kunnen aangeduid worden. Dit gebeurt in bepaalde situaties enkel aan de hand van visuele-of geurwaarnemingen.

De OVAM registreert de aan haar doorgegeven schadegevallen waarbij zowel het bronperceel als de mogelijke verspreidingspercelen worden opgenomen in het Grondeninformatieregister. U kan deze informatie opzoeken via het E-loket.

In onderstaande tabel dient de deskundige het bronperceel en de **effectieve** verspreidingspercelen (indien van toepassing) op te nemen die gerelateerd zijn aan het schadegeval. Percelen die op basis van de bevindingen van de deskundige uiteindelijk niet als verspreidingsperceel voor het schadegeval kunnen aangeduid worden, dienen niet in onderstaande tabel opgenomen te worden.

De deskundige dient in het rapport zelf wel te motiveren waarom de oorspronkelijk aangeduide mogelijke verspreidingspercelen (met vermelding van de grondnummers, bisnummer, exponent), niet als effectief verspreidingsperceel werden opgenomen in de tabel. Dit laat de OVAM toe de uiteindelijk foutief doorgegeven verspreidingspercelen (bij de eerste vaststellingen) te actualiseren in het Grondeninformatieregister.

Perceel	Identificatienummer verontreiniging	Medium ³	Restverontreiniging	Beoordeling ⁴	Bron of verspreiding	Noodzaak bijkomende maatregelen
52 3P	1	VDA	Ja	Q	B	
	2	GW	Nee	O	B	
52 3X	3	VDA	Ja	P	V	

Tabel 1: Samenvatting van de verontreinigingstoestand aangaande het schadegeval (per perceel)

Beoordelingskader:

O-zin:

- Voor geen enkele genormeerde parameter is de richtwaarde voor het vaste deel van de aarde en voor het grondwater overschreden.
- Voor geen enkele niet genormeerde parameter is er nood aan een beschrijvend bodemonderzoek (geen verhoogde concentraties vastgesteld).

P-zin:

- De richtwaarde wordt overschreden voor één of meerdere genormeerde parameters, maar er is voor het vaste deel van de aarde of voor het grondwater geen nood aan een beschrijvend bodemonderzoek.
- Voor geen enkele niet genormeerde parameter is er een nood aan verdere maatregelen (verhoogde concentraties vastgesteld maar geen duidelijke aanwijzingen van een ernstige bodemverontreiniging).

Q-zin:

- Voor de nog aanwezige nieuwe bodemverontreiniging dient een beschrijvend bodemonderzoek uitgevoerd te worden.
- Voor de niet genormeerde parameter is er een nood aan verdere maatregelen (verhoogde concentraties vastgesteld en duidelijke aanwijzingen van een ernstige bodemverontreiniging).

Vaststelling andere verontreiniging

Bij de uitvoering van staalnames en analyses wordt soms een andere verontreiniging vastgesteld, niet gelinkt aan het schadegeval en nog niet eerder onderzocht.

De bodemsaneringsdeskundige maakt hiervan melding in het evaluatierapport.

³ Medium: Vaste deel aarde (VDA) – Grondwater (GW) of Puur product

⁴ Kijk voor de juiste classificatie naar het beoordelingskader

De OVAM kan voor deze andere bodemverontreiniging een opname doen in het Grondeninformatieregister als minstens volgende informatie gekend is:

- het bronperceel (perceel waar de verontreiniging tot stand kwam);
- de naam en adresgegevens van de huidige eigenaar(s), eventuele exploitant, eventuele gebruiker(s) van het bronperceel;
- de aard van de bodemverontreiniging;
- er zijn duidelijke aanwijzingen dat de bodemverontreiniging de bodemsaneringsnormen overschrijdt of dreigt te overschrijden (voor nieuwe bodemverontreiniging) of er zijn duidelijke aanwijzingen van een ernstige bodemverontreiniging (voor historische bodemverontreiniging).

De bodemsaneringsdeskundige geeft aan over welke van bovenstaande informatie hij beschikt. De beschikbare informatie wordt aan de PDF-administratieve gegevens toegevoegd.

Afvoer en verwerking van verontreinigde materialen

De bodemsaneringsdeskundige omschrijft in een aparte paragraaf welke bestemming de verwijderde producten hebben gekregen en bevestigt de eventuele verwerkingsmethode.

4.2.3.5 Hoofdstuk 5: Besluit

Het samenvattend besluit wordt opgesteld volgens de hieronder weergegeven standaard. Er dient een besluit opgesteld te worden per onderzocht perceel. Wat in het rood vermeld staat dient door de bodemsaneringsdeskundige te worden aangepast naargelang wat van toepassing is. Daarnaast moet de bodemsaneringsdeskundige de hiaten in de kennis aangeven.

Voor percelen waarbij geen restverontreiniging is achtergebleven:

De bodemsaneringsdeskundige komt met betrekking tot het schadegeval tot de volgende besluiten:

Besluit kadastraal perceel....:

Na de uitvoering van de maatregelen ten gevolge het schadegeval is er geen reden meer om aan te nemen dat er ter hoogte van **LOCATIE** nog een verontreiniging met **PARAMETER** aanwezig is die de richtwaarden overschrijdt. Er is geen noodzaak tot een beschrijvend bodemonderzoek.

Of

(ingeval van staalnames na het schadegeval zonder dat hiervoor eerst een (oppervlakkige) ontgraving en/of andere saneringsmaatregelen werd(en) uitgevoerd):

De analyses van de stalen tonen aan dat het schadegeval geen bodemverontreiniging heeft veroorzaakt ter hoogte van **LOCATIE** die een verdere aanpak vereist in het kader van het Bodemdecreet.

Voor percelen met restverontreiniging:

De bodemsaneringsdeskundige komt met betrekking tot het schadegeval tot de volgende besluiten:

Besluit kadastraal perceel.....:

Na de uitvoering van de maatregelen is er ter hoogte van **LOCATIE** nog een verontreiniging aanwezig met **PARAMETER in het vaste deel van de aarde en/of in het grondwater** waarvoor de richtwaarden worden overschreden, maar niet 80 % van de bodemsaneringsnorm. De verontreiniging **is/is niet ontstaan** op dit perceel. De restverontreiniging kan niet volgens het Batneec-principe worden verwijderd. Er is geen noodzaak tot een beschrijvend bodemonderzoek. (Indien van toepassing) De regels van grondverzet zijn van toepassing indien er grond wordt ontgraven, afgevoerd en of aangevuld. Meer informatie hierover is terug te vinden via de OVAM-website www.ovam.be.

Of

Na de uitvoering van de maatregelen is er ter hoogte van **LOCATIE** nog een verontreiniging aanwezig met **PARAMETER in het vaste deel van de aarde en/of in het grondwater** die 80% van de bodemsaneringsnorm overschrijdt. De verontreiniging **is/is niet ontstaan** op dit perceel. Deze vastgestelde restverontreiniging houdt geen risico in en kan niet volgens het Batneec-principe worden verwijderd. Er is geen noodzaak tot een beschrijvend bodemonderzoek. (Indien van toepassing) De regels van grondverzet zijn van toepassing indien er grond wordt ontgraven, afgevoerd en of aangevuld. Meer informatie hierover is terug te vinden via de OVAM-website www.ovam.be.

Of

Na de uitvoering van de maatregelen is er ter hoogte van **LOCATIE** nog een verontreiniging met **PARAMETER in het vaste deel van de aarde en/of in het grondwater** aanwezig die 80% van de bodemsaneringsnorm overschrijdt. De verontreiniging **is/is niet ontstaan** op dit perceel. Voor deze restverontreiniging zijn er aanwijzingen dat ze risico's inhoudt. Bijkomende maatregelen binnen de schadegevallenprocedure zijn niet langer opportuun, een beschrijvend bodemonderzoek is noodzakelijk.

En

Er dienen **geen/wel** voorzorgs- of veiligheidsmaatregelen getroffen te worden.

4.2.3.6 Ondertekening

In elk rapport wordt de volgende **verklaring** opgenomen:

De bodemsaneringsdeskundige verklaart:

- dat dit rapport is uitgevoerd volgens de richtlijn Schadegevallen en evaluatierapport;
- dat hij voor het uitvoeren van deze opdracht niet in onverenigbaarheid verkeert of dat hij bij een situatie van onverenigbaarheid beheersmaatregelen heeft genomen;
- dat dit rapport representatief is voor de verontreinigingstoestand ingevolge het schadegeval;
- dat de inhoud van het rapport overeenkomt met de digitale gegevens.

Elk rapport wordt **ondertekend** door de personen die aan het rapport meewerkten. De ondertekening gebeurt volgens onderstaande tabel.

Ondertekening kan enkel door de personen die toestemming hebben gegeven om hun digitale handtekening te gebruiken. Ondertekening "in opdracht" is niet toegelaten.

Hoedanigheid	Naam en handtekening ⁵	Datum
De persoon die beschikt over de individuele handtekeningsbevoegdheid (VLAREL artikel 53/4 §1, tweede lid)		
De kwaliteitsverantwoordelijke bij de bodemsaneringsdeskundige voor dit bodemonderzoek		
De persoon die de bodemsaneringsdeskundige rechtsgeldig kan vertegenwoordigen tegenover derden		

Tabel 2: Tabel voor ondertekening

Als de bodemsaneringsdeskundige vermoedt dat hij zich in een situatie van **onverenigbaarheid** bevindt, dan wordt de genomen beheersmaatregel beschreven.

4.2.4 Deel 4: De administratieve bijlage

De kadastrale gegevens worden als PDF-administratieve bijlage toegevoegd.

Voor alle gekadastreerde en niet gekadastreerde percelen die in het rapport worden opgenomen, worden de volgende documenten toegevoegd:

- de kadastrale legger of de uitgebreide lijst van eigenaars en gebruikers;
- het kadastraal plan waarop de onderzoekslocatie is aangeduid.

De uitgebreide lijst van eigenaars en gebruikers bevat minstens de kadastrale nummering, de gegevens van eigenaars en gebruikers, de oppervlakte en de aard.

Er moet geen nieuwe kadastrale legger of kadastraal plan toegevoegd worden als de OVAM daarover al beschikt en als de kadastrale toestand ondertussen niet gewijzigd is. Als er ondertussen een wijziging is bij eigenaar en gebruiker moet dit worden vermeld in de tabel 'identificatie van de betrokken gronden'.

Als de gegevens van de kadastrale legger of het kadastraal plan niet correct of actueel zijn, dan geeft de bodemsaneringsdeskundige de gecorrigeerde of actuele gegevens weer.

⁵ De ondertekening kan telkens door één of meerdere personen gebeuren.

Wanneer het evaluatierapport betrekking heeft op een terrein zonder kadastraal nummer (vb. spoorweg, straat, beek...), wordt de onderzoekslocatie duidelijk op een plan aangegeven. De dichtstbijzijnde terreinen met kadastraal nummer moeten op het plan zichtbaar zijn. Ook de vastgestelde verontreiniging wordt op dit plan aangegeven.

4.2.5 Deel 5: Kaartmateriaal

Het kaartmateriaal wordt in een afzonderlijke PDF-bestand kaart aangeleverd.

Alle kaarten zijn voorzien van een schaal(lat) met eenheid en van een noordpijl. Tevens wordt een duidelijke legende voorzien.

Volgende kaarten worden opgenomen:

- Een **kaart** waarop de onderzoekslocatie in de ruimere omgeving is gesitueerd.
- Een **kaart** met aanduiding van de grondwaterwinningen van categorie C, drinkwaterwinningen, waterwingebieden en beschermingszones type I, II of III binnen een afstand van twee kilometer van de onderzoekslocatie. U duidt grondwaterwinningen aan die binnen een straal van 500 meter van de onderzoekslocatie zijn gelegen. U duidt ook de grondwaterwinningen op de onderzoekslocatie aan.
- Een detailplan van de onderzoekslocatie waarop alle relevante elementen zijn aangeduid die nodig zijn om de verontreinigingssituatie te kunnen evalueren:
 - de kadastrale perceelgrenzen en de kadastrale nummers;
 - de huidige en voormalige (indien relevant) gebouwen;
 - de locatie waar het schadegeval gebeurde met aanduiding locatie verontreinigingsbron;
 - de verhardingen;
 - de kelder(s);
 - eventuele grondwaterwinningen;
 - eventuele ophogingen;
 - boven- en ondergrondse leidingen indien relevant;
 - drinkwaterleidingen indien relevant;
 - de locatie en de nummers van de meetpunten (u maakt een duidelijk onderscheid tussen de verschillende types metingen, zoals boringen, peilbuizen);
 - de locatie van de gestaakte boringen.

Vóór sanering: werden er vóór de uitgevoerde saneringsmaatregelen boringen uitgevoerd en eventueel peilbuizen geplaatst? Dan worden deze op een afzonderlijke kaart aangeduid. De kaart vermeldt minstens de analyseresultaten, datum van de analyse, het staalname-interval en de bijhorende toetsing via meetwaarden of kleurtinten.

Na sanering: de kaart vermeldt minstens de ontgravingscontour -en diepte, de controlestalen, de eventuele restverontreiniging en de bijhorende toetsing via meetwaarden of kleurtinten.

4.2.6 Deel 6: Andere bijlagen

Andere bijlagen worden in een PDF-bestand bijlage toegevoegd. Volgende bijlagen worden opgenomen:

- boorbeschrijvingen;
- analyseverslagen: de originele analyseverslagen van het erkend laboratorium voor zover het gaat over gegevens die niet digitaal kunnen worden aangeleverd (bv. GC-diagrammen);
- verklaring: De bodemsaneringsdeskundige geeft aan welke analyses door welk laboratorium zijn uitgevoerd en of deze analyses werden uitgevoerd conform de methodes die zijn opgenomen in het Vlarebo;
- verklaring analysemethode: Als het labo een analysemethode heeft gebruikt die door de OVAM gelijkwaardig is verklaard met de methodes opgenomen in het Vlarebo, wordt de verklaring als bijlage opgenomen;
- de lijst van grondwaterwinningen die aanwezig zijn op de onderzoekslocatie en die gelegen zijn binnen een straal van 500 meter van de terreingrens. Vermeld van elke winning de diepte, de watervoerende laag, het opgepompt debiet en de afstand tot de terreingrens;
- een lijst van grondwaterwinningen van categorie C, drinkwaterwinningen, waterwingebieden en beschermingszones type I, II of III binnen een straal van twee kilometer van de onderzoekslocatie. Vermeld ook de benaming die door het Departement Omgeving van de Vlaamse overheid wordt gebruikt;
- foto's: ter hoogte van het schadegeval, relevante zaken in de omgeving,... Als de foto's niet voor zich spreken dan kan het beeld verduidelijkt worden door bijvoorbeeld een bijschrift bij de foto of een aanduiding van de plaats en de richting waarin de foto genomen is,...;
- afvoerbewijzen van verontreinigde materialen (bodem, afval, water, puur product) naar een vergunde inrichting;
- uitwerking risico-evaluatie en BATNEEC (best available techniques not entailing excessive costs) voor de restverontreiniging indien van toepassing;
- uitwerking van toetsingswaarden voor niet-genomeerde parameters indien van toepassing;
- in geval van onverenigbaarheid: een verslag van de controle door een andere bodemsaneringsdeskundige;
- andere relevante bijlagen.

5 RAPPORTAGE VAN HET EVALUATIERAPPORT

Rapportage aan de OVAM dient te gebeuren via het webloket bodem (opdrachtgroep 'schade').

Het E-loket is bereikbaar via <https://services.ovam.be/webloket-bodem/bsd>.

De bodemsaneringsdeskundige kan inloggen op het E-loket met een e-mailadres en een wachtwoord. Om toegang tot het E-loket te verkrijgen, kan de bodemsaneringsdeskundige contact opnemen met de OVAM. De digitale gegevens (XML-, PDF-bestanden) bezorgt u aan de OVAM via het E-loket voor bodemsaneringsdeskundigen. Indien de digitale gegevens via een andere weg dan het E-loket worden aangeleverd aan de OVAM, wordt het rapport niet aanvaard.

Het eindresultaat omvat:

- het rapport in -formaat dat voldoet aan de richtlijnen zoals in dit document beschreven;
- XML-bestand met de alfanumerische gegevens.

GIS-bestanden moeten voor evaluatierapporten niet verplicht aangeleverd worden.

Bij de overdracht van de digitale gegevens naar de OVAM in het E-loket, worden er automatisch technische en inhoudelijke kwaliteitscontroles uitgevoerd. Als een dataset niet aan deze controles voldoet, zal het E-loket voorkomen dat de gegevens worden overgedragen aan de OVAM en een foutenboodschap zal verschijnen.

De digitale gegevens zijn pas aangeleverd aan de OVAM wanneer deze controles succesvol werden doorlopen en de gegevens verschijnen in de lijst van “Doorgestuurde opdrachten”.

Het E-loket wordt door de OVAM ter beschikking gesteld voor het aanleveren van digitale gegevens. De OVAM is echter in geen geval verantwoordelijk voor verlies van data door het gebruik van het E-loket of het tijdelijk niet-functioneren van het E-loket.

5.1 PDF-BESTANDEN

Het rapport wordt aangeleverd onder de vorm van PDF-bestanden. (Als elders in dit document verwezen wordt naar een PDF-bestand, voldoet dit steeds aan onderstaande paragrafen.)

Opdeling PDF-bestanden

Het rapport wordt als volgt opgedeeld in verschillende PDF-bestanden. Bij het toevoegen van het PDF-bestand aan het E-loket selecteert u steeds over welke type van document het gaat:

- PDF - administratieve gegevens: u kan steeds slechts één dergelijk PDF-bestand doorsturen.
- PDF - niet-technische samenvatting: u kan steeds slechts één dergelijk PDF-bestand doorsturen.
- PDF - rapport: u kan één dergelijk PDF-bestand doorsturen. Als het bestand te groot is om op te laden in het webloket, kan u het wel opsplitsen. Dit bestand heeft een interactieve inhoudstafel met hyperlinks zodat men snel door het bestand kan navigeren.
- PDF - kaart: u kan één of meerdere PDF-bestanden met kaartbijlagen toevoegen.
- PDF - administratieve bijlage: u kan één of meerdere PDF-bestanden met administratieve bijlagen toevoegen.
- PDF - bijlage: u kan één of meerdere PDF-bestanden met bijlagen toevoegen.

De rapportage van een evaluatierapport omvat:

- een PDF-bestand met de administratieve gegevens;
- een PDF-bestand met de niet-technische samenvatting;
- een PDF-bestand met het rapport met daarin volgende delen;
 - hoofdstuk 1: inleiding (beschrijving van het schadegeval);
 - hoofdstuk 2: beschrijving van de uitgevoerde maatregelen;
 - hoofdstuk 3: resultaten terrein- en laboratoriumonderzoek;
 - hoofdstuk 4: evaluatie resultaten;
 - hoofdstuk 5: besluit;
 - hoofdstuk 6: ondertekening;
- een of meerdere PDF-bestanden met kaarten;
- een of meerdere PDF-bestanden met administratieve bijlagen;
- een of meerdere PDF-bestanden met bijlagen (originele analyseresultaten en resultaten van de controlestaten in tabelvorm, boorprofielen, risico-analyse,);
- een XML-bestand.

Technische vereisten PDF-bestanden

PDF-bestanden moeten text-PDF's zijn. Dit betekent dat het PDF-bestand afdrukbaar is en dat de inhoud selecteerbaar en kopieerbaar is. Kaartmateriaal en bijlagen mogen eventueel wel niet- selecteerbaar en kopieerbaar zijn.

5.2 TOEKENNEN VAN LABELS AAN HET EVALUATIERAPPORT

Er dienen labels toegekend te worden aan het bodemonderzoek. De labels worden gebruikt voor datamining door de OVAM.

Voor het toekennen van één of meerdere labels wordt gekeken naar de oorzaak van de mogelijke bodemverontreiniging ingevolge het schadegeval. Voorbeeld: op het bronperceel is een minerale olieverontreiniging ontstaan door een lek aan een stookolietank voor verwarming van een gebouw op een particulier terrein. Op het verspreidingsperceel is een droogkuis aanwezig. De activiteiten op het verspreidingsperceel (droogkuis) waren niet de aanleiding van het schadegeval. In dit voorbeeld is het dan ook niet de bedoeling het label droogkuis aan de opdracht te hangen. Enkel de labels 'stookolietank voor verwarming en 'particulier' zijn hier van toepassing.

De beschikbare labels zijn in onderstaande tabel terug te vinden. Er dient minstens één label te worden toegekend. Indien geen specifiek label geldt, kan het label 'niet van toepassing' gekozen worden.

Asbest	Bodemverontreiniging met asbest
Brownfield	Een brownfield is een geheel van verwaarloosde of onderbenutte gronden die zodanig zijn aangetast, dat zij kennelijk slechts gebruikt of opnieuw gebruikt kunnen worden door middel van structurele maatregelen
Droogkuis/Wasserij	Alle actieve en voormalige bedrijven die chemisch reinigen van textiel, alsook alle industriële of commerciële activiteiten waarbij VOS worden gebruikt in een installatie voor het schoonmaken van kleren, meubelstoffen en soortgelijke consumptiegoederen, met uitzondering van het handmatig verwijderen van vlekken in de textiel- en de kledingindustrie
Drugsgelateerd	Bodemverontreiniging ontstaan door het achterlaten van drugsafval of daaraan gekoppelde chemicaliën, of door (illegale) productie van drugs, zoals een drugslabo
Garage en Carrosserie	Alle actieve en voormalige garage- en koetswerkbedrijven en aanverwante bedrijven die constructie-, herstel-, en onderhoudswerkzaamheden aan motorvoertuigen in de ruimste zin uitoefenen op auto's, moto's, vrachtwagens, bestelwagens, landbouwmachines, bussen en respectievelijke aanhangwagens
Gasfabriek	Het label 'gasfabriek' wordt toegekend aan alle voormalige 'gassites'. De gassites kunnen opgedeeld worden in 3 categorieën, nl: echte gasfabrieken (rubriek 16.1), de gashouders (opslag van gas) en de sites waar er gasproductie en/of -opslag was als nevenactiviteit (bv. een textiel fabriek met gasproductie)

Gedwongen mede-eigendom	<p>Eigendommen met meer dan 1 eigenaar en die vallen onder artikel 577-3 van het Burgerlijk Wetboek of artikel 577-2 van het Burgerlijk Wetboek. In de eigendommen zijn er gemeenschappelijke en privatieve delen.</p> <p>Voorbeelden: klassieke appartementsgebouwen.</p> <p>Mogelijke voorbeelden: winkelcentra, bedrijventra, woonzorgcentra, garagecomplexen...: indien er meerdere personen eigenaar zijn en dit duidelijk omschreven is voor welk deel (vb. unit 5 van het bedrijventra behoort toe aan eigenaar X, de parking is gemeenschappelijk).</p> <p>Voorbeelden die er niet onder vallen: 3 kinderen die een woning hebben geërfd en alzo mede- eigenaars zijn geworden; woonzorgcentra met 1 eigenaar (vb. het OCMW).</p>
In eigendom van lokale besturen	<p>Het terrein dat het onderwerp is van het onderzoek (m.a.w. het bronperceel), is in eigendom van gemeenten, intercommunales, autonoom gemeentebedrijf, intergemeentelijk samenwerkingsverband, OCMW's, provincies, Provinciale ontwikkelingsmaatschappijen POM. Het gaat hier niet om delen openbaar domein die als verspreidingsperceel kunnen beschouwd worden.</p>
In eigendom van de Vlaamse overheid	<p>Het terrein dat het onderwerp is van het onderzoek (m.a.w. het bronperceel), is in eigendom van de Vlaamse Overheid. Hieronder vallen de gronden die in eigendom zijn van: ANB (Agentschap Natuur & Bos), AWV (Agentschap Wegen & Verkeer), De Vlaamse Waterweg NV, VMM (Vlaamse Milieumaatschappij), VLM (Vlaamse Landmaatschappij), VMW (De Watergroep), DMOW (Departement Mobiliteit en Openbare Werken), GO! (Gemeenschapsonderwijs), VMSW (Vlaamse Maatschappij voor Sociaal Wonen), MSK (Museum voor Schone Kunsten), VVM De Lijn, Sport Vlaanderen, ILVO (Instituut voor Landbouw en Visserijonderzoek), Toerisme Vlaanderen, Departement Omgeving, AFM (Agentschap Facilitair Bedrijf), VITO, VDAB, DEWI (Departement Economie, Wetenschap en Innovatie), INBO (Instituut voor Natuur en Bosonderzoek), DLV (Departement Landbouw en Visserij), UZ Gent, OVAM, DKB (Departement Kanselarij en Bestuur), VAPH (Vlaams Agentschap voor Personen met een handicap), VRT, OPZC Rekem (Openbaar Psychiatrisch Zorgcentrum), DFB (Departement Financiën en Begroting), Agentschap Innoveren en Ondernemen.</p>
Richtlijn industriële emissies	<p>Op het terrein is een S-inrichting gevestigd.</p>
Land- en tuinbouw	<p>Alle actieve en voormalige bedrijven die onderdeel uitmaken van de landbouw (akkerbouw, veeteelt en gemengde bedrijven) en de tuinbouw (groente-, sier- en fruitteelt).</p>
Particulier	<p>(Opdrachtgever en/of) eigenaar is particulier.</p>
School	<p>Instelling waar onderwijs wordt gegeven. Hieronder vallen: het kleuteronderwijs, de lagere en de middelbare scholen, de muziekscholen de internaten en de Centra voor leerlingenbegeleiding (CLB).</p>

Stookolietank voor verwarming	Huidige of voormalige tank voor verwarming met stookolie/mazout (ongeacht tankvolume) die de oorzaak is van het schadegeval. Voor deze fossiele brandstof bestaan in de volksmond verschillende benamingen: mazout, stookolie of huisbrandolie. Er bestaan verschillende types mazout op de Belgische markt: <ul style="list-style-type: none"> – mazout met als officiële benaming Gasolie-verwarming. 'Huisbrandolie type B', met laag zwavelgehalte; – mazout met als officiële benaming Gasolie-Diesel (verwarmingsdoeleinden). 'Huisbrandolie type A', met zeer laag zwavelgehalte; – mazout met additieven (bron: Informazout).
Stortplaats	Plaatsen waar gestort wordt of werd (vergund of niet-vergund): onder andere rubrieken 2.3.6, 2.3.7, 2.3.11, 2.3.8.d1, 2.3.10 en subrubrieken.
Tankstation	Alle actieve en voormalige publieke brandstofverdeelinstallaties voor motorvoertuigen, zijnde een installatie voor het vullen van brandstoftanks van motorvoertuigen met vloeibare brandstoffen bestemd voor de voeding van hun motoren.
Universiteit	Alle instellingen voor hoger onderwijs. Hieronder vallen: de Universiteiten, de hogescholen en de scholen voor avondonderwijs (die niet verbonden zijn aan scholen) Transport - goederen en personen: alle actieve en voormalige bedrijven die voor eigen rekening (of voor rekening van derden) instaan voor het verzorgen van personen- en goederenvervoer, waarbij gebruik gemaakt wordt van eigen installaties voor herstellen van en bevoorraden van de eigen vervoersmiddelen.
Waterbodem	Bodem van een oppervlaktewaterlichaam die altijd of een groot gedeelte van het jaar onder water staat.
Waterwingebied	Gelegen in een waterwingebied of beschermingszone.
Niet van toepassing	Voor deze opdracht is geen enkele van de bovenvermelde labels van toepassing.

Tabel 3: Beschikbare labels

5.3 AANDACHTSPUNTEN

Op basis van onze ervaringen merken we dat voor onderstaande tabbladen er in bepaalde gevallen twijfel bestaat bij de bodemsaneringsdeskundige omtrent het wel/niet invullen ervan.

5.3.1 Tabblad Verontreinigingen

Er dient steeds gekeken te worden naar de initiële toestand van de bodem na het optreden van het schadegeval. In bepaalde gevallen kan er beslist worden om na het schadegeval een (oppervlakkige) ontgraving uit te voeren op basis van visuele vaststellingen, en dus vooraleer boringen/staalnames de effectieve aanwezigheid van bodemverontreiniging bevestigen. De OVAM is in dit geval van oordeel dat dit een saneringsmaatregel betreft om de mogelijke aanwezige bodemverontreiniging aan te pakken en er dus initieel van uitgegaan werd dat het schadegeval een mogelijke bodemverontreiniging heeft veroorzaakt.

Tabblad Verontreiniging dient in die situatie dan ook ingevuld te worden met de gegevens van de verontreiniging vóór de maatregelen.

5.3.2 Tabblad Sanering

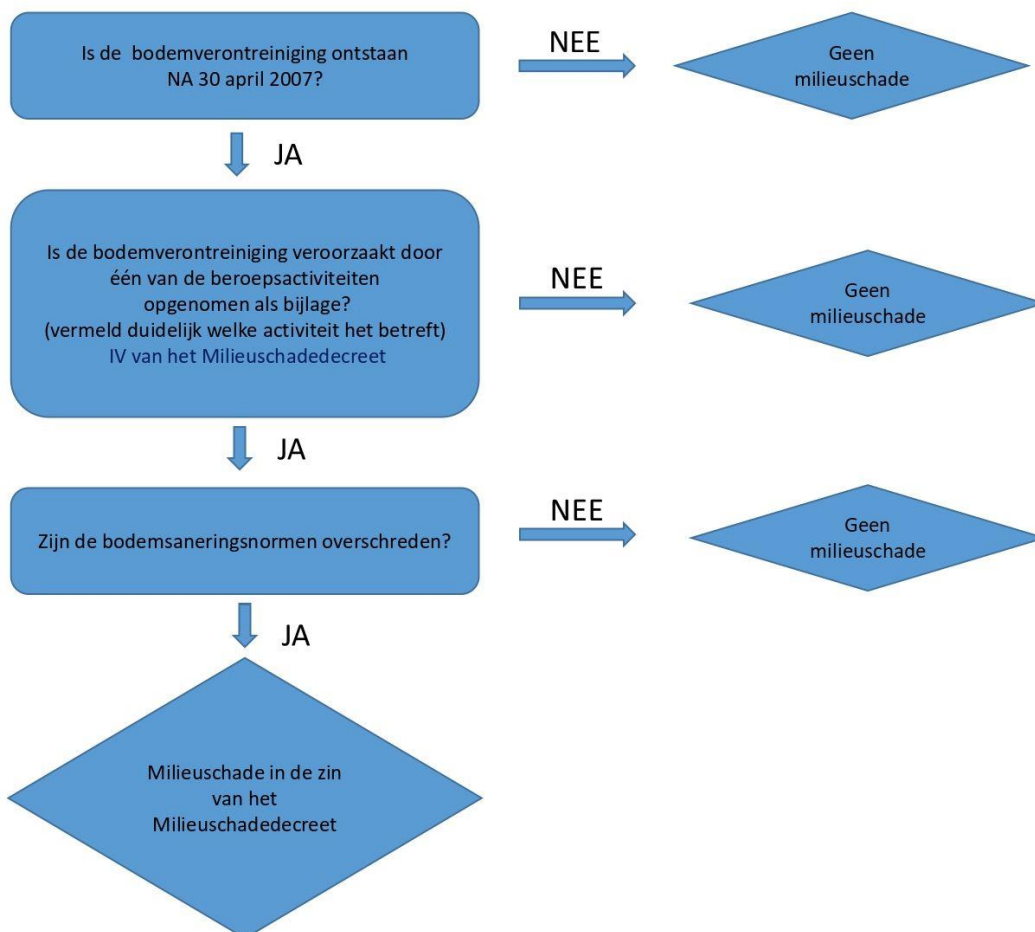
Zoals gesteld in punt 5.3.1 - Tabblad Verontreinigingen - beschouwt de OVAM een (oppervlakkige) ontgraving, vóór het nemen van stalen, als een saneringsmaatregel om de mogelijke bodemverontreiniging ten gevolge het schadegeval aan te pakken. Dit tabblad dient in die situatie dan ook ingevuld te worden voor deze uitgevoerde maatregelen.

5.3.3 Milieuschade

Wanneer dient milieuschade gerapporteerd te worden?

De OVAM rapporteert aan het Departement Omgeving enkel de milieuschade die van toepassing is van zodra er **'bodemschade'** is in de zin van het Milieuschadedecreet.

Volgend schema kan hierbij doorlopen worden:

Figuur 1: Schema milieuschade

Schade aan beschermde soorten en natuurlijke habitats, schade aan water dient hier niet mee in beschouwing te worden genomen.

Hierbij dient het schadegeval steeds beschouwd te worden op het moment dat het zich effectief voordoet en niet nadat het is behandeld.

5.4 BEOORDELING RAPPORT

5.4.1 Geldigheid

Bij indiening van het evaluatierapport in het webloket moet het rapport voldoen aan de richtlijn Schadegevallen en Evaluatierapport die op dat moment van toepassing is.

5.4.2 Beoordelingstermijn

De beoordelingstermijn van het evaluatierapport start van zodra de digitale informatie correct en volledig via het webloket werd aangeleverd.

Meer informatie omtrent het webloket en het invoeren van opdrachten kan u terugvinden op onze website: <http://www.ovam.be/webloket>.

De OVAM behoudt het recht om rapporten die inhoudelijk onvolledig zijn of die niet voldoen aan de modaliteiten van het webloket en/of deze richtlijn af te keuren.

6 CONTACTGEGEVENS

Heeft u vragen over de schadegevallenprocedure dan kan u ons tijdens de kantooruren contacteren via:

- Telefoon: 015 284 488
- E-mail: schade@ovam.be

Meer informatie omtrent de schadegevallenprocedure is terug te vinden op onze website www.ovam.be/schadegevallen.

Rapporten en meldingen van schadegevallen kan u aanleveren via het webloket bodem (opdrachtgroep 'schade')

Indien u vragen heeft over bodemverontreiniging die niet voldoet aan de definitie 'schadegeval' kan u ons contacteren via e-mail: schade@ovam.be.